

Во контекст на појаснувањето на про-вокациите од страна на нашиот јужен сосед, кои се перманентни веќе 16 години, а се во рамките на обидите да се влијае на нашите историчари да сменат делови од националната историја на Македонија, е и примерот кој се однесува на степенот на мешање и на влијанието на Грчката црква во грчкиот образовен систем. Вакви податоци се објавени во неделното списание "Иос" од 13.10.2004 година. Секоја година, на почетокот на октомври, во костурскиот и во леринскиот крај се прославуваат почетокот на "Македонската борба" и годишнината од смртта на "националниот идол" (така го нарекува поглаварот на Грчката црква г. Христовулос) Павлос Мелас.

Во 2004 г. се прославувааше стогодишнина од двата настана. Традиционално, секоја година во тој период, г. Христовулос има тридневна обиколка на костурскиот округ. Покрај вообичаените церемонии кои го следат овој настан, проследени со панихида за Мелас и со говор на нам добро познатиот Стелиос Папатемелис, "Иос" забележал: "Досега ништо посебно, освен за ова празнување црквата ја презема должноста да ги доврши и должностите на државата". Како "духовен инспиратор" на ова наметнување во образовниот систем е леринскиот митрополит г. Теоклитос. За време на официјалната програма во с. Писодери, тој соопштил дека во истото село црковниот поглавар ќе им додели награда на учениците од околицата, кои се натпреварувале на темата "Македонската борба".

Истакнато е дека било вообичаено вакви програми да се организираат во реони каде покрај грчко население живее и македонско. Но, според "Иос" проблемот бил од друга природа т.е. "Објавувањето на конкурсот за овој натпревар се соопшти со циркуларно писмо, кое на 14 септември г. Теоклитос го испрати до директорите на училиштата и до просветните работници во околицата. Министерството за образование кој го праша? По празнувањето, на 27.9.2004 г. до Управата на Второстепеното образование во Лерин Министерството испрати свое циркуларно писмо (бр. на протокол 103698/Г2), во кое едноставно е препишан конкурсот на натпреварот".

Јасно е дека целата иницијатива произлегла од месниот митрополит. Се гледа дека соодветното Министерство било ставено пред свршен чин и дека ништо не му останувало освен да ја препише истата таа програма и циркуларното писмо со потпис на секретарот за образование, Константинос Рамас, да го испрати до сите училишта во околицата. Крајот на циркуларното писмо открива уште и дека: "Писмените работи ќе се соберат во Управата на Второстепеното образование во Лерин и во продолжение ќе се испратат до Све-

КАРТА НА ГОЛЕМА ГРЦИЈА ВО КОЈА ВЛЕГУВААТ И ДЕЛОВИ ОД ДЕНЕШНА Р МАКЕДОНИЈА

ПРЕКУ "МАКЕ СЕ ПЕРАТ "ГР

тата Митрополија, каде ќе се вреднуваат од комисијата на просветни работници, која веќе е создадена за таа цел".

Со други зборови Митрополијата создала комисија од просветни работници и ги оценувала писмените работи на учениците. Енелувањето на списанието уште открива и дека учителите биле задолжени правилно да ја опишат, како што тие мислат, односно надвор од сите дидактички критериуми, историјата на "Македонската борба". За начинот на подготовките и за резултатите од оваа програма "Иос" истакнал: "Беа мобилизирани, главно, професори по веронаука за да ги доведат учениците до сентименталност, со изјави од видот 'нели ви е срам да не знаете ништо за оние кои нè ослободија' и други слични. Во многу училишта учениците дадоа бели листови или напишаа сè што им дојде на ум. Навистина ќе беше интересно да се издадат овие писмени работи за да се увериме во прагматичната содржина на оваа црковна иницијатива".

Инаку, биле доделени шест награди, три за гимназија, која во Грција трае три години и почнува по завршувањето на основното училиште кое трае шест години и три за Ликио (Лицеј), кое почнува по завршувањето на гимназијата и трае, исто така, три години. Паричните награди изнесувале 300 евра за прво место, 200 за второ и 100 евра за трето место.

Во Грција, последниве години расправата околу историјата, а особено околу наставата по историја, зема големи размери, како за основното, така и за средното образование. Се создава и се проширува историското знаење од универ-

зитетите, од научните центри, па сè до историските списанија, од прилозите во весниците, историските книги и друго. Грчката пропагандна машинерија знае дека оној кој ги контролира свеста и фантазијата на луѓето и на народите, тој релативно лесно може да ги контролира и самите луѓе. За жал, ваквите работи кои треба да се дел од минатото, за образовниот систем во Грција претставуваат приоритет. Се забележува и силниот отпор кај нашиот јужен сосед во обидот на универзитетските професори да почнат процес на "модернизација" на учебниците по историја. Така, на пример, во списанието "Ардин" бр. 62 се нагласува дека "во книгите кои се издаваат од универзитетската интелигенција се множат оние кои ги замениле национално ослободителната војна со 'граѓанска', 'антисемитизмот' на Грците, или... прогонувањето на 'Чамите' (Албанци) со грчки 'национализам'". За да ги минимизира овие обиди, авторот заклучил: "По перењето на мозокот во универзитетите, сепак нешто останува - затоа што сите не завршуваат факултет, додека испитувањата на народот од последните години покажаа дека учениците остануваат исклучително 'националисти'". Битката за учебниците по историја во Грција преминува во национална еуфорија, "штитениците на нацијата" активно учествуваат во неа, особено се активни во деградирањето на учебникот по историја за шесто одделение, чие пишување почна за време на Владата на Симитис, во 2003 г., и влезе во училиштата во 2006 г. за време на Владата на Караманлис. Овој учебник е наречен "постмодернистички" и за грчките нацио-

Пишува:
Димитар ЉОРОВСКИ ВАМВАКОВСКИ
постдипломец на Институтот за
национална историја

**УЧЕНИЧКА ПАРАДА (PARELASI) КАДЕ НАЈЧЕСТО
СЕ ИЗВИКУВААТ И "ПАТРИОТСКИ ПЕСНИ"**

налисти е "полн со измислици на постмодерните историчари, со цел отстранување на национализмот". Дека ваквите наши

тија. Од друга страна, пак, овој континуитет, кој ретко се спомнува, не се однесува на грчката нација, туку едноставно на

тер" на грчкото население во градот, без никакво спомнување на грчкото земјоделско население во поширокиот простор околу Солун, ниту на поголемиот број грчко население во просторите кои денес им припаѓаат во други држави, а не само на Турција итн."

На крај на прилогов ќе заклучиме дека Грција, и покрај тоа што го нема решено проблемот во својот двор, се нафаќа со тоа да ја советува Р Македонија за прашање кое е од национален интерес за двете држави. Се надеваме дека процесите на "модернизација" кои се случуваат на Балканот, нема да ја одминат и Грција. Всушност, таа на тоа е обврзана и преку Програмата за заедничка историја (Joint History Project, JHR), која ги зближува професорите од сите земји на Југоисточна Европа, кои дискутираат за начините со кои историјата се употребува за да повлијае на политичките и на општествените

ДОНСКАТА БОРБА" ЧКИТЕ МОЗОЦИ"

тврдења се аргументирани докажува и електронското списание "Антиваро", кое ја презело иницијативата да се прошири еден текст на протест, преку кој се повикува Министерството да го повлече спомнатиот учебник и за таа цел се собрале илјадници потписи, додека пратеникот Стелиос Папатемелис поставил соодветно прашање во Парламентот. Редакциската комисија на гореспомнатото списание "Ардин" дава свои толкувања на учебникот за шесто одделение, во кој има делови од грчката историја кои се преплетуваат со нашата. Така, според списанието, "Учебникот им уфрла на младите ученици едно сфаќање на историјата согласно колку со традиционалниот западно ориентиран страбизам на современите, толку и со ново создадениот 'нов-османлизам'".

Така, буђењето на Грците во текот на османлиското владеење исклучително се должи на западната "просвета" и на интелектуалците и воопшто не се совпаѓа со црквата и со нејзината улога, драматично се потценуваат улогата и отпорот против османлиското владеење, додека речиси сосема се брише континуитетот со Визан-

"Грците", па затоа, како што е познато, во согласност со ново-класната историографија грчката нација е творба на ... просветителството, по XVIII век. И сигурно, новото решително влијание е расцепување на османлиското владеење еднадвор и отфрлање на национално-ослободителните димензии на 1821 година. На пр. на стр. 18, данокот во крв се нарекува "мобилизација на христијанските деца од муслиманите", без воопшто да се поврзува со директното "насилно исламизирање", и сигурно не станува никаков збор за огромните размери кои овој феномен го имаше. Отоманската империја веќе не е еден од најмрачните експлоататорски режими, кои ги познава современата историја, туку едно "мултикултурно" општество, како што се изрази менторот по "нова историја" - избраникот на изданијата од организацијата "Ламбракис", Андонис Љакос.

Што се однесува до пореволюционерната историја, таму работите веќе добиваат размери на скандал. Ослободувањето на Тесалија и на Македонија се претвора "во анектирање", додека посебно за Солун се подвлекува "малцинскиот карак-

односи во просторот на Југоисточна Европа. Проект кој го раководи американскиот CDRSEE (Центар за демократија и помирување во Југоисточна Европа), а се финансира, главно, од американската владина организација USAID, германското Министерство за надворешни работи, но и од американското (Department of State) и од британското (Foreign Office) Министерство за надворешни работи, како и од други институции. Почетниот собир бил одржан токму во Грција т.е. на островот во Халки, 1999 година. Програмата се однесувала на 10 земји: Албанија, Босна и Херцеговина, Хрватска, Кипар, Грција, Македонија, Србија, Црна Гора, Словенија и Турција. Оваа програма се однесувала на професорите по историја во државните и во приватните училишта, на учениците, на универзитетските професори, на апсолвентите, постдипломците, невладините организации кои се ангажираат за одредени периоди од историјата и образованието, и на министерствата за образование. Истовремено се одржувале и многубројни семинари, а се издала и една серија на разни изданија.

ИСПРАТИ СМС **КУПИ ГО ВИСТИНСКИОТ ПОДАРОК**

1. На 075 14 14 42 испрати СМС со содржина*: **POD 075XXXXXX** каде што XXXXXX е бројот на твојата сакана личност.
2. Таа ќе добие анонимна порака со прашање - што би сакала да добие за подарок.
3. Почекај го нејзиниот одговор, а потоа „изненади“ ја со вистинскиот подарок!

СМС ПОДАРОК услугата чини 20 ДЕН. + 18% ДДВ
*со празно место, како во примерот

ИСПРАТИ СМС НА
075 14 14 42
20 ДЕН. + 18% ДДВ

СОНОВНИК

За толкување на твојот сон испрати СМС порака со следната содржина*: **SON** поим
Толкувач-ето го добиваш веднаш
*со празно место како во примерот